

**ΤΙΤΛΟΣ: Διαχείριση της πανδημίας του COVID-19 από πλευράς Νοσηλευτικής
Υπηρεσίας στο Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός-Πολυκλινική».**

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ-ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Δρ. Μανδραβέλη Αικατερίνη, Πίκουλα Βασιλική, Χατζηγεωργάκη Γεωργία,
Δρ. Παρίση Μαρία, Τσόμπου Μάρθα-Ενανθία, Ζαχαρίας Άγγελος, Γρηγορόπουλος
Αναστάσιος, Δρ. Πιστόλας Δημήτριος.

MEDIA-READY SYNOPSIS

Το Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός», από την έναρξη της πανδημίας του COVID-19 ορίστηκε ως ένα από τα Νοσοκομεία αναφοράς, σχετικά με τη διαχείριση και την αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι όντας Νοσοκομείο αναφοράς, δεν εξαιρέθηκε από το καθεστώς των γενικών εφημεριών της Αττικής, εξακολουθώντας να εξυπηρετεί έναν μεγάλο όγκο και εύρος ασθενών που αφορά όλες τις ιατρικές ειδικότητες (εκτός από γυναικολογία και παιδιατρική), παράλληλα με τους ασθενείς με COVID-19. Επομένως το έργο που έπρεπε να διατελέσει η Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας υπήρξε ιδιαιτέρως δύσκολο και απαιτητικό, προκειμένου να προσαρμοστεί το προσωπικό στις νέες συνθήκες και ταυτόχρονα να εξακολουθεί να διατηρεί την αποδοτικότητά του.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έναρξη της πανδημικής κρίσης του COVID-19 στην Ελλάδα, αλλά και η μετέπειτα πορεία της η οποία επεκτείνεται έως και σήμερα, έφερε το Εθνικό Σύστημα Υγείας ενώπιον πρωτόγνωρων και απαιτητικών καταστάσεων. Το Γ.Ν.Α «Ο Ευαγγελισμός-Πολυκλινική» και ειδικότερα η Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας τηρώντας σε απόλυτη ετοιμότητα, προέβη άμεσα στις δέουσες ενέργειες, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και διαχείριση των νέων συνθηκών λόγω της πανδημίας του COVID-19.

ΣΤΟΧΟΣ

Στόχος των ενεργειών της Διεύθυνσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, ήταν η ορθή και αποτελεσματική προσέγγιση, διαχείριση και αντιμετώπιση των προσερχόμενων ασθενών στο Νοσοκομείο εν καιρώ πανδημίας και παράλληλα η διασφάλιση και ενίσχυση των υπαλλήλων της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Από τις αρχές του έτους 2021, η συνεχόμενη έξαρση της νόσου και ο ολοένα αυξανόμενος αριθμός των ασθενών με κορονοϊό που έχρηζαν νοσηλείας, οδήγησε στην σταδιακή ανάπτυξη νέων κλινών (απλών και ΜΕΘ), για τις ανάγκες αντιμετώπισης της πανδημίας. Συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν και εξοπλίστηκαν υλικοτεχνικά έως και πέντε Κλινικές-Covid, διακοσίων είκοσι (220) κλινών. Αρχικά το νοσοκομείο ξεκίνησε τη νοσηλεία θετικών και ύποπτων κρουσμάτων, έχοντας διαθέσιμη μία Κλινική με δύναμη πενήντα μία (51) κλίνες και σταδιακά, λόγω της αύξησης των ασθενών που έχρηζαν νοσηλείας, επιτεύχθηκε η εξασφάλιση των πέντε Κλινικών που προαναφέρθηκαν.

Ταυτόχρονα δημιουργήθηκε και η επιτακτική ανάγκη σε κλίνες Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ-Covid), καθώς η πιθανότητα για μηχανική υποστήριξη αναπνοής των ασθενών με Covid-19, ήταν ιδιαιτέρως αυξημένη. Κατά την έναρξη της πανδημίας στην Ελλάδα, το Νοσοκομείο μας διέθεσε μία Μονάδα με δεκαοχτώ (18) κλίνες εντατικής θεραπείας, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες που «γεννήθηκαν» από τη νέα τότε νόσο. Ωστόσο στη συνέχεια και λόγω της συνεχόμενης εξάπλωσης, αλλά και της επιδείνωσης των συμπτωμάτων σε αρκετές περιπτώσεις αρρώστων, κατά τη διάρκεια του έτους 2021 δημιουργήθηκαν τέσσερις ΜΕΘ, για τη νοσηλεία ασθενών θετικών στον κορονοϊό, συνολικής δύναμης εξήντα τεσσάρων (64) κλινών, με υπερσύγχρονο εξοπλισμό.

Επομένως κρίθηκε σκόπιμο από τη Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, να προχωρήσει σε εσωτερικές ανακατανομές του Νοσηλευτικού Προσωπικού, προκείμενου να εξασφαλιστεί η αρτιότερη, ποιοτικότερη και ασφαλέστερη λειτουργία των «νέων» τμημάτων, που διαμορφώθηκαν με αφορμή τις εξελίξεις λόγω κορονοϊού. Διευκρινίζεται λοιπόν, ότι από τον Ιανουάριο του 2021 έως και σήμερα, πραγματοποιήθηκαν συνολικά τριακόσιες τριάντα δύο (332) εσωτερικές μετακινήσεις

προσωπικού της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (πίνακας 1). Επίσης η Νοσηλευτική Υπηρεσία του Νοσοκομείου μας ενισχύθηκε με επιπλέον προσωπικό που αντιστοιχούσε σε 256 υπαλλήλους, το οποίο προερχόταν από νέους διορισμούς (μόνιμοι και επικουρικοί υπάλληλοι), από το νέο θεσμό των Νοσηλευτικών Ειδικοτήτων, από μετακινήσεις υπαλλήλων από άλλα Νοσοκομεία της 1^{ης} ΥΠΕ (πίνακας 2).

Επομένως αποτέλεσε μεγάλη πρόκληση, η εξασφάλιση μίας έγκαιρης και ταυτόχρονα άρτιας εκπαίδευσης, όλου αυτού του όγκου εργαζόμενων της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, προκειμένου να καταφέρουν να ανταπεξέλθουν με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα στις νέες απαιτητικές συνθήκες. Προς βέλτιστη και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού, τέθηκε σε εφαρμογή ο θεσμός του «Κλινικού Εκπαιδευτή». Ειδικότερα, λαμβάνοντας υπόψη τους τίτλους σπουδών και την κλινική εμπειρία των συναδέλφων, ορίστηκαν από το Διευθυντή και τους Προϊστάμενους της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας τουλάχιστον δύο Νοσηλευτές ανά Νοσηλευτικό Τμήμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ολοκληρωμένη εκπαίδευση των νέων υπαλλήλων και παράλληλα να δρομολογηθεί η ομαλή ένταξη και προσαρμογή τους στο νέο εργασιακό περιβάλλον. Αναμφισβήτητα η εν λόγω εκπαίδευση αφορούσε τόσο τους νεοεισερχόμενους υπαλλήλους, οι οποίοι έπρεπε μεταξύ των άλλων να εξοικειωθούν με τις ιδιαιτερότητες διαχείρισης ενός τόσο μεγάλου Νοσηλευτικού Ιδρύματος, όσο και με τους προϋπάρχοντες υπαλλήλους. Είναι σημαντικό να τονιστεί, ότι το σύνολο των συναδέλφων, που χρειάστηκε να εργαστούν σε Τμήματα που διαχειρίζονταν ασθενείς με Covid-19, λάμβαναν καθόλη τη διάρκεια της πανδημίας εξειδικευμένη εκπαίδευση από τους Νοσηλευτές Νοσοκομειακών Λοιμώξεων, οι οποίοι ήταν διαρκώς διαθέσιμοι για οποιαδήποτε διευκρίνιση. Ταυτόχρονα, η Διοίκηση του Νοσοκομείου, η Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας και οι Νοσηλευτές Νοσοκομειακών Λοιμώξεων, φρόντιζαν να διενεργούν συνεχείς ελέγχους και να εφιστούν τακτικά την προσοχή του προσωπικού, σχετικά με την ορθή χρήση των μέσων ατομικής προστασίας, καθώς και την αυστηρή τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής.

Ταυτόχρονα κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί, ότι παράλληλα με τη διαχείριση και αντιμετώπιση της πανδημίας, το Νοσοκομείο εξακολουθούσε να βρίσκεται σε καθεστώς πρωινών και γενικών εφημεριών, εξυπηρετώντας έναν τεράστιο όγκο ασθενών, εκτός του Covid-19. Επομένως αντιλαμβάνεται κανείς, ότι

σε ένα τέτοιου μεγέθους Νοσοκομείο, το οποίο καλύπτει όλες τις ιατρικές ειδικότητες (πλην παιδιατρικής και γυναικολογίας) και σε κάθε εφημερία επωμίζεται το βάρος σχεδόν ολόκληρης της χώρας, δικαίως έχουν αποδοθεί επανειλημμένα τα εύσημα, τόσο από την πολιτεία, όσο και από τους ίδιους τους ασθενείς.

Μεταξύ των άλλων, μία ακόμη σημαντική πρόκληση για το έτος 2021, στα πλαίσια της αντιμετώπισης της πανδημίας, ήταν η δημιουργία εμβολιαστικού κέντρου στο Νοσοκομείο μας, αλλά και ο προγραμματισμός του εμβολιασμού των εργαζόμενων (πάνω από 3000 υπάλληλοι), που για τη Νοσηλευτική Υπηρεσία ανερχόταν στα χίλια τριακόσια (1300) άτομα περίπου. Αρχικά, επιλέχθηκε ο χώρος όπου θα στεγαζόταν το εμβολιαστικό κέντρο και στη συνέχεια διαμορφώθηκε, εξοπλίστηκε και στελεχώθηκε κατάλληλα. Η δυσκολία του όλου εγχειρήματος, εντοπιζόταν στο γεγονός ότι τα χρονικά περιθώρια που ήταν διαθέσιμα για τη σωστή προετοιμασία του, ήταν ιδιαιτέρως στενά. Αξίζει όμως να αναφερθεί ότι το εμβολιαστικό κέντρο του Νοσοκομείου έχει λάβει επανειλημμένα τα εύσημα, για την άψογη λειτουργία του. Επιπρόσθετα, οι Νοσηλευτές της Επιτροπής Νοσοκομειακών Λοιμώξεων ανέλαβαν την εκπαίδευση προσωπικού από τα Εμβολιαστικά Κέντρα όλων των Κέντρων Υγείας, καθώς και των περισσότερων Νοσοκομείων της 1^{ης} ΥΠΕ, αναφορικά με τον ορθό τρόπο διενέργειας των εμβολιασμών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Κατά τη διάρκεια του έτους 2021, ο συνολικός αριθμός των ασθενών που προσήλθαν προς εξέταση στο Νοσοκομείο μας, είτε ως επιβεβαιωμένοι θετικοί στον COVID-19 είτε ως συμπτωματικοί ύποπτοι, ανέρχονται στους 12.301 (εκ των οποίων 6.870 εξετάστηκαν ως αυξημένης βαρύτητας στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών και 5.431 ως πιο ήπια περιπατητικά περιστατικά σε ειδικό χώρο του Τμήματος Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων.

Επιπλέον ο συνολικός αριθμός εισαγωγών που πραγματοποιήθηκαν στο Νοσοκομείο μας κατά τη διάρκεια του έτους 2021 αντιστοιχεί σε 52.204, από τις οποίες οι 3.492 αφορούσαν ασθενείς θετικούς για COVID-19 και οι 48.712 σχετίζονταν με ασθενείς αρνητικούς στον κορονοϊό. Αξίζει να αναφερθεί ότι το ποσοστό των ασθενών με COVID-19 που έλαβαν εξιτήριο από το Νοσοκομείο επί του συνόλου των εισαγωγών με COVID-19 που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2021, ανέρχεται σε 81,4%. Επίσης το ποσοστό των θανάτων των ασθενών με

COVID-19 επί του συνόλου των εισαγωγών με COVID-19 που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2021, αντιστοιχεί σε 13,4 % (Πίνακας 3). Τα εν λόγω δεδομένα είναι απόρροια της οργανωμένης και συστηματικής προσπάθειας του προσωπικού του Νοσοκομείου μας, στην οποία η Νοσηλευτική Υπηρεσία κατέχει τη μερίδα του λέοντος.

Αναφορικά με τη διενέργεια εμβολιασμών, επισημαίνεται ότι καθόλη τη διάρκεια του έτους 2021 έως και 19/03/2022 (ημερομηνία τελευταίου εμβολιασμού), πραγματοποιήθηκαν συνολικά 74.391 δόσεις εμβολίων. Από αυτές οι 8.238 αφορούσαν εργαζόμενους του Νοσοκομείου μας και ειδικότερα οι 2.995 δόσεις χορηγήθηκαν σε συναδέλφους της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας. Οι υπόλοιπες 66.153 δόσεις διενεργήθηκαν σε άτομα που δεν ανήκαν στο προσωπικό του Νοσοκομείου μας.

Δεδομένου ότι οι αριθμοί είναι αμείλικτοι, είναι ξεκάθαρος ο τεράστιος όγκος ασθενών που έπρεπε να διαχειριστεί το προσωπικό της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, λαμβάνοντας υπόψη και τις ειδικές συνθήκες λόγω της πανδημίας (ειδική διαχείριση ασθενών με COVID-19, χρήση εξειδικευμένου εξοπλισμού, αυστηρή τήρηση μέτρων ατομικής προστασίας για την αποφυγή της διασποράς του ιού και την προφύλαξη των υπόλοιπων ασθενών που δεν νοσούσαν από COVID-19). Αναμφισβήτητα η Νοσηλευτική Υπηρεσία του Νοσοκομείου μας στάθηκε, στο ύψος των περιστάσεων και ανταποκρίθηκε με απόλυτη επιτυχία στις απαιτήσεις του 2021.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Ν.Υ. (2021-2022) ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΩΝ COVID-19 ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΜΕΘ) COVID-19					
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν.Υ.	1ο ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ ΤΟΥ 2021	2ο ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ ΤΟΥ 2021	3ο ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ ΤΟΥ 2021	1ο ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ ΤΟΥ 2022	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕ/ΤΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ	102	52	69	31	254
ΔΕ ΒΟΗΘΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ	18	16	28	11	73
ΥΕ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	4	-	1		5
				332	

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΕΟΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Ν.Υ. ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ COVID-19 (2021-2022)					
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν.Υ.	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΙ	ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ	ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΠΟ ΆΛΛΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΤΗΣ 1ης ΥΠΕ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕ/ΤΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ	65	65	103*	13	143
ΔΕ ΒΟΗΘΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ	-	92	-	3	95
ΥΕ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	-	17	-	1	18
					256

* Στους Ειδικευόμενους Νοσηλευτές περιλαμβάνονται οι εξής Ειδικότητες:

1. ΜΕΘ & ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ	57	ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ
2. ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	9	ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	12	ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ
4. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	5	ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ
5. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	20	ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

ΕΤΟΣ 2021	COVID-19			NON-COVID-19		
	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΣΘΕΝΩΝ	ΕΞΙΤΗΡΙΑ (χωρίς θανάτους)	ΘΑΝΑΤΟΙ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΣΘΕΝΩΝ	ΕΞΙΤΗΡΙΑ (χωρίς θανάτους)	ΘΑΝΑΤΟΙ
Ιανουάριος	176	140	24	3.567	3.737	150
Φεβρουάριος	368	252	39	3.363	3.558	125
Μάρτιος	572	457	81	3.664	3.779	119
Απρίλιος	599	474	67	3.537	3.811	107
Μάιος	381	376	59	3.908	3.956	137
Ιούνιος	128	187	18	4.594	4.534	162
Ιούλιος	157	107	16	4.390	4.620	192
Αύγουστος	261	201	28	3.747	3.723	194
Σεπτέμβριος	122	126	37	4.555	4.524	142
Οκτώβριος	142	117	16	4.568	4.606	158
Νοέμβριος	233	171	35	4.592	4.781	169
Δεκέμβριος	353	236	48	4.227	4.471	187
ΣΥΝΟΛΟ	3492	2844	468	48712	50.100	1842

ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΜΕ COVID-19 ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021

ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΞΙΤΗΡΙΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΠΟΥ ΝΟΣΗΣΑΝ ΑΠΟ COVID-19 (2021): 81,4%

ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΑΝΑΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΠΟΥ ΝΟΣΗΣΑΝ ΑΠΟ COVID-19 (2021): 13,4%

*ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ΌΤΙ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΞΙΤΗΤΡΙΩΝ ΤΩΝ NON-COVID-19 ΑΣΘΕΝΩΝ (50.100) ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΟΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021 ΔΕΔΟΜΕΝΟΥ ΌΤΙ ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2021 ΔΕΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΈΝΑ ΑΔΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ. ΠΡΟΫΠΗΡΧΑΝ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΣΕ ΕΝΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ 1000 ΚΛΙΝΩΝ.